

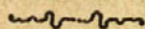
CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za naše verno ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

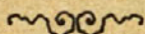
S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti
vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,
mašnik reda manjših bratov sv. Frančiška.

Vsebin 9. zvezka.

Tolažila sv. vere. Neskončno vsmiljenje božje.	257
Bl. Lucija Fleites, vdova, marternica 3. reda.	260
Bl. Bernardin Feljterski. VI. Pogl. Zgledne pridige.	262
Slovenka v Egiptu. (Konec)	269
Iz ljubljanske moške skupščine III. reda	275
Sreča	282
S Kitajskega. Misijonska poročila iz pisem P. Baptista. (Konec).	285
Zahvala našega novega misijonarja.	286
Priporočilo v molitev	286
Zahvala za vslišano molitev	287
Za kitajski misijon	288
Kimsko-frančiškanski koledar za leto 1910. Mesec september.	288

V GORICI
Narodna Tiskarna
1910.

Izhaja v prostih obrokih. Stane cel tečaj (12 zvezkov): 1 K 50 h.
Naslov za naročila: „Cvetje“ frančiškanski samostan v Gorici

Naši novejši prevodi dveh himnov k Sv. Duhu.

(Konec.)

Drugi himen k Sv. Duhu, sekvencija „Veni Sancte Spiritus“, je v primeri z „Veni Creator“ očitno precej mlajši. Neketeri ga pripisujejo francoskemu kralju Robertu II. (996—1031), drugi papežu Inocenciju III. Mera po akcentu in čiste dvozložne breznaglasne rime pričajo, da je iz najboljšega časa srednjeveške latinske poezije. Verzi, sedmerci trohejskega ritma, so vezani po trije v eno kitico; prva dva se rimata mej sabo, poslednji pa s poslednjim vseh kitic: -itus, -itus, -ium; -erum, -erum, -ium; -ime, -ime, -ium itd.

V naši slovenščini se ta oblika ne da popolnoma natanko posnemati. Namestu dvozložnih moramo pripuščati v enaki veljavi enozložne breznaglasne ali ne močno naglašene rime in namestu da bi se zadnji verz v vseh kiticah enako zverševal, moremo le dve in dve sosedni kitici vezati z rimo. To je lepoglasju seveda bolj na dobiček ko na škodo in se vjema z izvirnikom, ker so po vsebini že tam dve in dve kitici v ožji zvezi.

Po teh vodilih se je poslovenil ta himen pred kakimi 7 leti za listek bratovščine Sv. Duha: „Pobožnost v čast sv. Duhu“ in smo dali tisti prevod natisniti tudi v „Cvetju“ XX. t. 6. zv. 162. str. Pri tem pa ne vem, kako se je zgodilo, da je prišla 3. šestverstna kitica na mesto četrte in nasproti. Zato ga postavimo sem še enkrat, v pravem redu in ob enem z neredkimi popravki; da se more naravnost primerjati z izvirnikom, pa stoj spred ta, kaker ga imamo v misalu:

I. 1. Veni Sancte Spiritus,
et emitte coelitus
lucis tuae radium.

2. Veni pater pauperum,
veni dator munerum,
veni lumen cordium.

II. 3. Consolator optime,
dulcis hospes animae,
dulce refrigerium.

4. In labore requies,
in aestu temperies,
in fletu solatium.

III. 5. O lux beatissima,
reple cordis intima
tuorum fidelium.

6. Sine tuo numine
nihil est in homine
nihil est innoxium.

IV. 7. Lava, quod est sordidum,
riga, quod est aridum,
sana, quod est saucium.

8. Flecte, quod est rigidum,
fove, quod est frigidum,
rege, quod est devium.

V. 9. Da tuis fidelibus
in te confidentibus
sacrum septenarium.

10. Da virtutis meritum,
da salutis exitum,

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXVII. tečaj

V Gorici, 1910.

9. zvezek.

Tolažila sv. vere.

P. A. M.

Neskončno vsmiljenje božje.

So bolečine, katerih še nismo dosegli, rane, katerih še nismo mogli ozdraviti. — Neketere duše nas še niso razumele; one ostanejo v svoji žalosti in odbijajo vse naše tolaživne besede. Tudi tem dušam hočemo še nekaj besedi govoriti, ali veliko več Bog sam jim kliče: Jaz se vas hočem vsmiliti. Dobrotljivost, neskončno vsmiljenje božje, to je odgovor, ki ga daje nebo na zdihovanje sveta, na bolestne vsklike človeškega serca. Serce božje je brezno vsmiljenja do grešnikov in sicer v življenju in v smerti.

I. Premislimo najprej vsmiljenje božje v življenju. — Življenje je ravno čas vsmiljenja, dan milosti in odpuščenja. Kdorkoli ste, Bog ima sočutje z vami, pred vsem s teboj, vbogi grešnik. Premisli lepe besede sv. pisma: „Prijetno je božje vsmiljenje ob času nadloge, kakor deževni oblak ob času suše“. Sir. 35, 26.

Glej, kako Gospod Bog grešnika prenaša; kolika prizanesljivost, kolika poterpežljivost! — On ohranjuje njegovo živ-

ljenje; on mu daje sončno luč in vsakdanji kruh. Jaz nočem smerti grešnika, govori on, temuč, da se spokori in živi. Zdi se, kaker bi se razne lastnosti neskončnega Boga zaradi grešnika mej seboj skrivnostno borile. Njegova svetost in pravičnost zahtevate, da, prederzneža kaznuje in svojo čast maščuje; pa njegova neizmerna dobrotljivost tega ne dopusti; njegovo vsmiljenje se temu vpira in zmaga. Vse moči nature, vsa bitja stvarjenja, da, angelji nebes bi se radi zmaščevali zaradi razžaljenega veličastva božjega; tirjajo, da se skaže pravica in se obsodi nehvaležni, vporni grešnik. Toda stvarnik vkaže mir, poterpežljivo prenaša vse žaljenje in zaničevanje, s katerim ga grešnik obsipa. Pa ne samo to, da grešniku prizanaša, on ga tudi z nepopisljivo poterpežljivostjo čaka, da se verne.

On čaka od večnosti. „Z večno ljubeznijo sem te ljubil“ Jer. 31, 3. V naših otroških letih čaka ko dober oče, kot ljubeča mati na naš prvi smehlaj, na prvo znamenje naše hvaležnosti, naše ljubezni. O kolikokrat on tega ne dobi zaradi zaničnosti starišev, ki zanemarjajo svojemu otroku pripovedovati o njegovem očetu, ki je v nebesih. In koliko tistih, ki so v svojih otroških letih Gospoda svojega Boga spoznali, častili in ljubili, njega zapusti in vedno žali v svojih mladostnih letih. Toda on še čaka. Pridejo moška leta, čas skerbi, kupčije in dobička, kedo še misli na Boga? In on še čaka in je vedno pripravljen odpustiti, vedno skazuje milost in vsmiljenje vsem, kateri ga za to prosijo. Pridite k meni! O vernite se tedaj k njemu, ve bolna serca, ve zgubljene, nehvaležne duše! Dolgo vas že pričakuje. „Gospod še čaka, da se vas vsmili“. Iz. 10, 18. Pa Bog s tem še ni zadovoljen, on grešnika tudi kliče in ga išče. On je dobri pastir, ki hiti za zgubljeno ovčico. Zaradi nje zapusti celo čredo in koliko je veselje, kedar jo najde! On je oče zgubljenega sinu, on mu hiti naproti, on ga objame in poljubi. Glejte, kolika ljubezen, koliko vsmiljenje! Ali se more najti na svetu še kateri maloserčen, obupan grešnik! Kje bi bil tak nesrečnež, kje bi se mogel skriti, da bi ušel skerbnemu očesu dobrega pastirja, da bi se odtegnil vsmiljenju svojega Boga? To je nemogoče! Milost božja ga prehití; ona mu sledi; ona ga povsod obdaja. Zato vbogi grešnik, zaupaj! Verni se k očetu, on je boljši, kot si ti misliti moreš. Tudi vam, pobožne in pravične duše, ketere za grešnike molite in z nebeškim oče-

tom na njih spreobrnjenje čakate, tudi vam kličem: Serčnost in zaupanje! Tolažite se z mislijo na neskončno vsmiljenje božje. On sliši vaše prošnje in jih bo tudi vslišal. Ne dvojite, saj je sam rekel: „Pridite, jaz vas bom pokrepčal, jaz se vas bom vsmilil“.

II. Veliki Bog, kateri je hotel sam za nas vmreti in sicer vmreti na križu, pa nam posebno skazuje milost in vsmiljenje v naši smertni uri. Opomnim vas pa, kateri to berete, ne dajte se z besedami, ketere vam bom govoril, zapeljati k napačni gotovosti, da se resna beseda sv. pisma in žuganje božje tudi nad vami ne spolni; da takrat ne boste zastonj iskali njegovega obličja in morebiti v svojih grehih ne vmerjete. Ne rabite zlo te besede v svojem življenju, spominjajte se jih pa v svoji smertni uri. Kedor pa objokuje očeta, ali mater, ali otroka, naj ohrani te besede v svojem sercu in naj išče tolažbe v tej tako tolažljivi resnici sv. vere. Da! Bog vas bo rešil tudi v vaši smertni uri. Brez dvojbe je Bog hotel in hoče rešiti človeka; saj je to cilj vseh njegovih del, vseh njegovih skrivnosti, vseh njegovih žrtev. Gotovo je tudi, da on daje vsakemu človeku za zveličanje potrebnih milosti in sicer, kaker so za človeka najbolj primerne. Čim večja je nevarnost, v kateri smo, tem močnejša je njegova pomoč. Vemo pa, da nas peklenski sovražnik ob nobenem času s toliko silo in zvijačo ne napada, kot ravno v naši smertni uri. To je odločivni trenotek, od keterega je odvisna naša večna sreča. Bog nam bo v tej tako važni uri gotovo tudi velike milosti podelil; naš božji Zveličar bo duše, ketere je za tako drago ceno odkupil, gotovo posebno branil, da se ne pogube. Nič ni bolj jasnega, kot je ta resnica in vender je mnogo kristijanov, ki se smerti le preveč boje in jih je strah in groza že, ko se spomnijo na tisto odločivno uro. Tako žive brez serčnosti, brez upanja, ne da bi mnogo storili za čast božjo. Hudobni duh je zbeegal vso njih domišljijo ter jim Boga pred oči stavi kot nespravljivega sodnika, ki vedno le na njih pregrehe misli. „Jaz se vas bom vsmilil! Tako govori Gospod. Upajte in ne obupajte!“

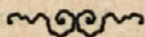
Ako vam je neizprosna smert pobrala, keterega vaših ljubih, tolažite se sè spominom na vsmiljenje božje. Ali bi ne bili manj žalostni, ke bi vam kak angelj božji rekel: „Bodite potolaženi! Vaš oče, vaša mati, vaš otrok je šel v nebeško

veselje in enkrat ga boste zopet našli gori pri Bogu?“ Gotovo, to sporočilo bi posušilo vaše solze ali jim vsaj odvzelo vso bridkost in grenkost. In tako tolažbo vam hočem tudi jaz zdaj povedati.

Pomislimo le, kako nas Bog ljubi in kaj je on vse storil, da bi nas rešil. „On se te bo vsmilil, kaker mati“. (Prid. 4, 11.) S temi besedami hoče Bog naznaniti velikost svoje ljubezni. Nobena ljubezen na svetu, tudi materina ljubezen se ne da s to božjo ljubeznijo primerjati. Vprašam vas pa: Ali bi mogli vi pustiti, da bi se duše, nad katerih zveličanjem dvojite, pogubile, ako bi bilo v vaši moči, rešiti jih? Zakaj torej dvojite, je li tudi božji Zveličar vse storil, da bi jih otel pogubljenja? Kaj ne, vi sami bi iskali in hiteli za zgubljeno ovčico. Ali morete misliti, da jo je dobri pastir zapustil in zanemaril? Verujte toraj v neskončno vsmiljenje božje in zaupajte!

Misel na božje vsmiljenje obudi v terpečem sercu zaupanje in vdano in mirno se oberne oko proti nebu. Tako se spolnjuje beseda božja: „Prijetno je božje vsmiljenje ob času nadloge, kaker deževni oblak ob času suše“. Priporočim vam pa, da ob dnevih poskušnje in ob urah žalosti večkrat vdani ponovite zdihljaj: „Moj Jezus, usmiljenje!“

O Bog, naj pride doli na nas tvoje vsmiljenje in naj nas tolaži v vsakem terpljenju tega življenja. „Zgodi se tvoja milost, da me potolaži“. Ps. 118. 76. „Tvoja milost, Gospod! bodi z nami, kaker smo upali v te“. Ps. 32, 22.

Bl. Lucija Fleites,

vdova, marternica 3. reda. *)

Lucija je bila plemenitega rodu, rojena v mestu Nangasaki na Japonskem. Omožila se je z bogatim Portugalcem Filipom Freitas ali Fleites, ki je pa kmalu vmerl. Stopila je v tretji red sv. Frančiška. Rada je molila, vbozim pomagala, stiskane

*) Leggendario francescano, 10, settembre.

Fr. Quintilianus Müller, Geschichte des hl. Franziskus und der Franziskaner, I. B.

L' Aureola serafica, 12. sett.

in žalostne tolažila ter skerbela za misijonarje, ki jih je v svojo hišo sprejemala in skrivala, ko so Japonci v drugič začeli preganjati kristijane. Takrat je ko 80letna vdova razodevala svojo živo vero. Nekega dne je visokega urednika odpadnika od katoliške vere Janeza Feizo nagovarjala, da naj se verne v katoliško cerkev. Nevstrašeno mu je očitno rekla: „O nesrečni odpadnik, neskerbnež in revež! je li mogoče, da hočeš zgubiti večno življenje za kratko in minljivo? Hočeš ali nočeš, kmalu ga moraš zgubiti in pasti v večni ogenj, da boš brez konca živel v družbi hudičev in vseh, ki so te pregovorili, da si odpadel. Obžaluj hudo, ki si je storil, da ti je Bog odpusti“. Nato so ji rekli cesarski uredniki: „Kako si upaš pred nami tako brezobzirno govoriti? Ali se ne bojiš terpljenja, s katerim te morejo kazniti za tvojo gorečnost?“ Lucija vzame sabljo nekemu uredniku in jo odpadniku poda ter nevstrašeno odgovori: „Nič se ne bojim. Dobro vem, kaj mi moreš storiti; dobro mi je znano, da me boste prej ali pozneje vmorili ko kristijano; ravno to pa jaz želim in potem najbolj hrepenim“. Uredniki so jo za zdaj zapodili. Ko so pa zvedeli, da ima pod streho katoliškega misijonarja, so jo zaperli in njeno premoženje pograbili. Pred sodniki je velikodušno spoznala sveto vero in zato so jo obsodili k smerti na gromadi. Ko so jo peljali na morišče z drugimi ženskami, jih je s križanim v roki oserčevala: „Ne bojmo se, sestre! Zaupajte v Boga, in verujte, da vam bo dal moč, da bomo vse preterpele iz ljubezni do njega. Ali so bile svete device Cecilija, Agata, Agneza in toliko drugih drugačne narave? Ne smemo dvojiti, da nam bo Bog pomagal, ko bomo zanj vmirale. Serčne bodimo in ženske same naj kažejo serčnost, da bodo osramotile nevernike in zaslužile krone, ketere ima naš ženin Jezus za nas pripravljene. Denes bomo ž njim v nebesih združene. Prej sem se bala, keder sem mislila na ogenj; Gospod mi je pa pregnal ta strah in zdaj se obenega terpljenja ne bojim in sicer zato, ker upam, da mi bo zanje moj Bog sam dal plačilo“. Rabeljni so ji sicer izvili križanega iz rok in raztergali redovno obleko, niso pa mogli iztergati Boga iz njenega serca in hvale iz njenih ust. Vesela je pela Marijino pesen „Magnificat“, to je, Moja duša poveljuje Gospoda.

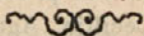
Ko so jo pripeljali do stebra, je kaker Kristus pred križem, pokleknila, ga objela in poljubila. Nato so jo nanj pri-

vezali, derv nanесли okoli nje in jih zažgali. V sredi ognja je serčno začela govoriti: „O vi vsi, ki šte pri igri, kakeršne še niste nigdar videli, pripovedujte svetu čudovite Gospodove reči. Vsem povejte, je li kriva vera, ki zaradi nje tako serčno in veselo vmiramo? More biti kriva vera, ki dela take čudeže? Vera, ki spreminja nežne otročiče in skoraj stoletne ženske v leve? Sinovi moje domovine, odprite svoje oči luči evangelija. Kri, ketere so denes toliko prelili za Jezusa Kristusa, naj omehča vaša serca, opere vaše duše in naj jih prerodi za milost. Ne žalujte zaradi našega terpljenja, temuč nevošljivi nam bodite zaradi naše sreče in sprejmite Jezusovo vero. Oj takrat bote srečni! Vaši bogovi so lažnjivi in samo naš Bog je svet in zvest v svojih obljubah. Ko bote šli iz sedanjega življenja, vas bo sprejel v svoje kraljestvo in vam bo dal večni mir in popolnoma srečo, ki bo brez konca“. Potem je še tovariše oserčila, patre pa prosila blagoslova; zópet je zahvalila Boga ter ga prosila za svojo nesrečno domovino. Kmalu potem je šla njena v ognju očiščena duša v nebеса, 10. septembra leta 1622.

Tri dni so vojaki varovali trupla vmorjenih, da ni mogel nihče vzeti kakega koščeka njih ostankov; četerti dan so sežgali trupla in stebre, pepel pa so v morje stresli. Papež Pij IX. je Lucijo in njene tovariše 1. in 3. reda mej blažene prištel 7. julija leta 1867; njih praznik se obhaja 12. septembra.

Ne sramuj se očitno spoznavati sveto vero.

P. A. F.

Bl. Bernardin Feljterski.

P. B.

VI. Poglavje.

Zgledne pridige.

1.— Leta 1478 se je prikazala v Italiji kuga ter se nasešila tudi v Padovi, kjer je tedaj v samostanu sv. Frančiška naš blaženi bil gvardijan. Velik strah se polasti meščanov. Vse hoče iz mesta. „Je li verjetno?“ — je zaklical naš blaženi na leci zoper ta preveliki strah — „je li verjetno? Od vseh strani

slišiš: Beži, beži; berž, berž; in verni se, koliker mogoče, pozno! Glejte, to je res svet hudobnega duha, da bi pogubil dušo in telo. Kaj bo pa z bolniki in vbogimi potem, ko bodo zbežali na deželo vsi, ki bi jim pomagati in postreči mogli? Mej vami so veliki grešniki! Kako lepa prilika zadobiti odpusčenje. Zaterdim vam z besedami sv. Bernardina Sijenskega: Ako se iz ljubezni do Boga posvetite postrežbi okuženih, in se vas prime kuga, ke bi bili pokriti z grehi, vaša ljubezen jih bo zbrisala. Marterniki boste; marterništvo ljubezni bo imelo pred Bogom tako zasluženje kaker marterništvo kervi“. Tako je blaženi govoril, pa tudi sam tako ravnal. Videti ga je bilo zdaj v bolnišnici, zdaj v palači, zdaj pri postelji siromaka. Obiskoval je bolnike in jim stregel. In rad je dovolil, da so tako delali tudi njegovi bratje. Mnoge meščane je ta zgled sè serčnostjo navdal, da so v dobi šibe, to je v teku dveh let, ne le bolnikom iz svojega sorodstva in prijateljstva stregli, ampak tudi tujim, vzlasti vbogim.

Z vrečo čez rame je blaženi pobiral miloščino za brate in za vboge. In ko so mu svetovali, naj to skerb drugim prepusti, je odgovoril: „Jaz storim, kar sta me učila Sikst Milanski, moj izverstni učitelj in knežev spovednik, in Alojzij Goncaga, sorodnik prav tistega kneza, ki se nista sramovala miloščine prositi od vrat do vrat“.

Starešinstvo padovansko mu je nekega dne prepovedalo, sprejemati tuje brate v samostan. „Gospodje — jim je Bernardin odvernil — moja naloga ni, pri mestnih vratih na straži stati; da tujec v mesto ne pride, imate vi skerbeti. Ako pa pride ter na samostanska vrata poterka tuj sobrat, sem ga dolžan sprejeti, tudi, ke bi bil okužen“. Iz previdnosti je vendarle sumljivim odkazal, stanovati posebej. Postreglo se jim je z boljšo hrano. In od časa do časa so v razokuženje samostana z močno dišečimi zelišči kadili. Kljub temu niso brez bolnikov bili. Pridigujoč v nekem samostanu, je rekel: „Za bolnike je treba z marljivostjo skerbeti. Te dni imamo mi toliko bolnikov! Vender smo skerbeli, koliker nam je naše vboštvo dopuščalo, za nje in smo jim dali vse, kar smo vterpeli. Ako bi jim ne bili imeli kaj dati, bi bili kelihe in cerkveno opravo predali, in bi šli drugam maševat. V sili je treba storiti, kar je mogoče“.

Vечно lep ostane nauk, ki ga je dal postrežnikom in bolnikom neke bolnišnice. Rekel je: „V knjigi terpečega bodi zapisano: **POTERPEŽLJIVOST, POTERPEŽLJIVOST, POTERPEŽLJIVOST**, in v knjigi oseb, ki strežejo: **LJUBEZEN, LJUBEZEN, LJUBEZEN**. A vsak naj bere svojo knjigo, in naj ne gleda, kaj je v knjigi bližnjega. Svoji poterpežljivosti da bolnik slabo spričevalo, ako strežnika vpraša: „Kje je tvoja ljubezen?“ In slabo spričevalo da strežnik svoji ljubezni, ako reče bolniku: „Kje je tvoja poterpežljivost?“ Ne bodimo kaker šolar, ki tisti čas, ko bi se imel učiti nalogo iz svoje knjige, radovedno gleda v sosedovo. Ta šolar ne bo mogel odgovoriti na učiteljevo vprašanje in bo kaznovan“. Vsak se zmeni za svojo dolžnost, ne pa za dolžnost bližnjega, v tem je zares prava modrost. In tak nauk bolnikom in strežnikom koliko moč je imel iz ust moža, ki je sam dajal najlepši zgled!

Neketeri posvetni modrijani v Padovi so hoteli ob času kuge doseči prepoved pridig ob nedeljah in praznikih, češ shodi pospešujejo kugo. Bernardin ni bil njih misli. Rekel je: „Božji besedi se hočete vi odtegniti, da bi se rešili kuge. Ali kaj pravi večna modrost? Poslušajte: „Ne zelišča, ne močilne obveze jih niso ozdravile, ampak tvoja beseda, o Gospod! ketera vse ozdravi“. (Sap. XVI, 12.) In pri psalmistu stoji zapisano: Poslal je svojo besedo, in jih je ozdravil“. (Ps. CVI, 20.) Ali mi morete spričati, da je kugo nalezla pri pridigi le ena oseba? Jaz vam pa morem pokazati veliko število njih, ki so zbežali na deželo, a jih je venderle zadela šiba ter jih položila v grob. Nič jim osamljenost in čist zrak nista pomagala. Povedal vam bom zdaten pripomoček, da potolažite jezo božjo: Nehajte grešiti, spokorite se! Pridig v dosego tega pa ne gre odpravljati.

2.— Razen cerkvenega posta je sv. Frančišek bratom povedal, postiti se tudi od vseh svetnikov do božiča; post od razglasenja Gospodovega do 15. februarija pa jim je le priporočil ter je obljubil tem, ki ga bodo držali, poseben blagoslov. Potovanje in misijonsko delovanje sta bila pač opravičen vzrok, ki je Bernardina oprostil od dolžnosti posta. Ali blaženi se te pravice ni hotel poslužiti, tudi tedaj ne, ko post ni bil zapovedan, ampak le nasvetovan. In kakšen post! Na potovanju se je zadovoljil s koščekom kruha in z malo čebule ali česna. Res čudež, da je mogel pri toliki ostrosti prenašati tolik trud.

3.— Življenje našega blaženega je res bilo vedno popotovanje. Že to je bil nadčloveški trud, ker je bilo tedanje popotovanje popolnoma različno od sedanjega. Ne le da niso derdale parne in električne železnice in ropotali avtomobili — še pošta ni vozila.

Pred sedemnajstim stoletjem, kaker znano, še ni bilo turistov, popotnikov za kratek čas. Popotovanje samo zavoljo popotovanja je bila tedaj neznana reč, ker je bilo dosti bolj utrudljivo kaker kratkočasno. Zdaj tako imenovana turistika se je začela še le v 17. stoletju, in angleži so bili, ki so se je poprijeli prvi. Zabavno popotovanje zahteva varnost pota, lahкотen prehod iz kraja v kraj, gostilne s prenočišči, česar vsega ni bilo v srednjem veku. Tedaj bi bili imeli vsakega, ki bi bil brez vzroka popotoval, za klateža in potepuha.

Marisketero iznenadejanje, prevaro in raznoverstno terpljenje je skusil tujec v Italiji. Preden so ga v mesto pustili in mu dali dovoljenje, da se sme noter muditi, je moral poslati na magistrat svoje ime in število svojih spremljevalcev. Potni listi tedaj še niso bili v navadi. Mesto takega je pa popotnik potreboval, ako se je le kje vzdignil glas o kaki kužni bolezni, spričevalo, da je zdrav, ki si ga je moral priskerbeti v vsakem mestu, kamer je prišel, in ga je moral, seveda, pošteno plačati.

V tisti dobi vojsk, kug in sovraštva, so bili tem raznim sitnostim tudi redovniki prav tako izpostavljeni. Neka listina, ki jo je 30. marca 1488 izdal milanski vojvoda Sforca za patra Bernardina Felterskega priča, kako malo spoštovanja je imelo ljudstvo pred redovniki na popotovanju. Vojvoda milanski pač ne bi bil izdal take listine, ako ne bi bila pričala o nje potrebi skušnja.

Tedanje ceste niso mogle služiti vožnji. Presterme so bile; manjkalo je mostov. Še le eno stoletje pozneje je papež Gregor XIII. (vmrl 1685) sè svojim zgledom pripravil ljudi k temu, da so jeli staviti mostove in delati vozne ceste. Le polagoma so vpeljali vozove, splošno še le h koncu 16. stoletja.

V Bernardinovi dobi je bil za dolga popotovanja potreben konj. Konje pa so imeli le bogatini. Ljudstvo je popotovalo peš. Sv. Frančišek, ki je ustanovil vbožen red, je svojim sinovom naravnost prepovedal jahanje razen za slučaj očitne potrebe n. p. v bolezni.

Pater Bernardin je bil preveč goreč redovnik, da bi se bil pregrešil zoper ta predpis vodila. Celo v očitni potrebi — bil je slaboten in večkrat bolan — je hodil vedno le peš.

Sobratje in predstojniki so mu prigovarjali, naj zasede konja. Pater Evangelist, generalni vikar, mu je n. pr. 25. junija 1493 pisal: „Veliko sočutje imam z vami in prav boli me, da vam delam toliko truda. Zato vas prosim zavaljo ljubezni božje, imejte poterpljenje z menoj in mislite na veliko potrebo in veliko silo, katero imajo ljudstva, da vas slišijo. Ali prosim vas, pater, preskerbite si žival, katero bote mogli zasesti, ako ne vsaki dan, vsaj zelo pogostoma, keder ste na popotovanju. Storite to, prosim vas, jaz prevzamem to na svojo vest, in se nikaker ne bojim, da bi jo s tem obtežil. Zelo pa dvojim, da bi bilo Bogu prijetno, ako se izpostavljate nevarnosti, da zbolite, ker nočete jahati. Zato pogum! Storil boste, kar se bo zdelo, da se bolj vjema z božjo slavo. Vender jaz sem vas opozoril; in jaz in vsi drugi, ki vas ljubimo, se zelo bojimo, ker vam nalagamo prevelik trud. Način, s katerim nas terpite, nam jemlje tolažbo in nas dela nesrečne“.

Kljubu prošnjam, in tako nadležnim, je Bernardin ostal neupogljiv. Popotoval je vedno peš.

Bilo je po vernitvi iz Rima (1482), po postnih pridigah v Ara-Čeli. V družbi več patrov se je Bernardin napravil na goro Verno. Neketeri šibkejši so se poslužili dovoljenja po vodilu in so jahali. Bernardin je šel peš. Mej potom je ta ali oni stopil raz konja in ga ponudil blaženemu. Ta pa je kratko odgovoril: „Nihče me ne sili, da bi na dan napravil petindvajset milj. In kar se tiče zdravja, koliko bolj zdravih in mlajših redovnikov je vmerlo pred menoj!“

4.— Kedor hoče zapovedovati, se mora poprej učiti sam pokorščine; kedor hoče svoje brate podvreči kaki postavi, mora poprej sam dati zgled podložnosti.

Bilo je l. 1485. Bernardin je pridigoval v cerkvi servitov v Perudži. In prišli so v imenu starešinstva odposlanci iz Florencije s prošnjo, da naj pride tja ko postni pridigar za l. 1486. Odgovor, kaker je bilo lahko že naprej sklepati, je bil: „Jaz nisem sam svoj gospod; obrnite se na moje predstojnike“. Starešinstvo florentinsko je res nastopilo to pot. Ali parmske, peruške in bolonjske oblasti so storile tudi to; pa obrnile so

se te naravnost na papeža. In, čudno, za l. 1486 je papež, pač po pomoti, obljubil Bernardina za postnega pridigarja perudžanom in bolonjcem, prvim s pismom 29. okt. 1485, zadnjim s pismom 28. nov. istega leta.

Naš blaženi je bil v Parmi, ko je za Bolonjo dobil papežev ukaz. Paremčani pa bi ga bili radi sami obderžali. Hitro tedaj pošljejo nekaj mož k vojvodi Milanskemu s prošnjo, naj bi vkrenil, da papež svoje povelje prekliče.

Vojvoda piše najprej Bernardinu. Zahvali se mu za vspehe, ki jih je v Parmi že dosegel, in prepove mu to mesto zapustiti, češ, da bo tudi papežu pisal.

Septuagezima se je bližala. Pepelnica je bila tisto leto osmega februarja. Mirno čaka Bernardin. Preklica iz Rima pa le ni. Kaker na obisk gre zato v neki observantski samostan v bližini mesta; od tam pa po noči odpotuje v Bolonjo.

Zmotnjava pa s tem še ni bilo konca. Kmalu po prihodu v Bolonjo dobi novo pismo od papeža. „Kardinalj-nadškof bolonjski — piše Innocencij VIII. — se je vdal prošnji vojvode Milanskega, ki vas hoče za postnega pridigarja v Parmi. Zato prekličem prejšnji pismi, s katerimi sem vas odločil za Perudžo in pozneje za Bolonjo, in vam ukažem iti v Parmo. Bolonjci so se hudovali nad nadškofom, papežu so pa berž sporočili, da je Bernardin že v Bolonjo prišel in sicer peš, in da bi bilo torej grozovito, ke bi se mu precej naložila ista pot še enkrat. Inocencij VIII. vsliši bolončanje in piše Bernardinu: „Imam z vami veliko sočutje. Ne želim, da bi isto dolgo pot napravili še enkrat peš. Zato lahko ostanete v Bolonji, ker ste že tja prišli“

Ali Bernardin je mejtem že bil na potu. Dne 7. febr. je prišel v Parmo in pričel na pepelnico s postnimi pridigami. Ko je iz Bolonje naslednjo soboto dobil novo pismo od papeža, je opozoril bolonjce na opombo, da mu papež hoče prihraniti nasprotno poti. Ostal je torej v Parmi. Kedo ne občuduje te hitre in junaške pokorščine?

Žalostne razmere v cerkvi so tako podložnost do sv. rimske stolice tedaj zahtevale. Že nekaj časa verniki niso stali v isti meri na papeževi strani, kaker bi bilo prav. Pomanjšanje veljave v središču kerščanstva je bilo tedaj pač osodepolno zlo, v času ko se je iznašel tisek, ko se je oživilo učenje pa-

ganskih pisateljev, ko je v svet prišel nov duh. Čas je terjal, da bi se duhovniki in neduhovniki tesno oklenili papeštva. Bernardin je umel to dolžnost ter se je je poprijel z ljubeznijo. Pisma, ki so mu jih papeži pisali po prijateljsko in po domače, pričajo, koliko zaupanje so stavili nanj.

Tudi škofovsko oblast je Bernardin globoko spoštoval. Ko mu je papež Sikst IV. hotel dati pravico, da sme odvezovati od škofom prideržanih grehov, je to odklonil. Rekel je: Štejem se srečnega odvisen biti v vsem, kjer cerkvene naredbe zahtevajo, od škofov, ker so škofje redni pastirji duhovnikov in vernikov“. In papež je nato rekel: „Zares pravi in vreden sin sv. Frančiška!“

Kolika razlika mej njim in Savonarolo, njegovim verstnikom, ki je učil škofo in se po robu postavil papežu Aleksandru VI., ter je v trenutku, ko je imel stopiti na gromado, škofu, ki je prišel v papeževem imenu, da mu odvzame duhovniški značaj, zaklical: „Ti me moreš izključiti iz vojskujoče se cerkve, ali iz zmagoslavne pa ne!“

Bernardin je hotel sè svojo vestno pokorščino učiti svoje verstnike, da je svetost nemogoča pri nepodložnosti. On je bil res najpokorniši redovnik, pokoren papežu, škofom in svojim redovnim predstojnikom. „Keder se mi dogodi — je rekel — da moj predstojnik kako reč prepusti moji volji, nikoli nisem zadovoljen. Jaz hočem, da mi naravnost zapove: „Pojdi, pridi, stori to in stori ono. Keder mi pa reče: Ravnaj, kaker se ti zdi bolje, oh! tedaj nisem nikoli zadovoljen; to je za me martra!“

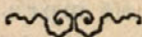
5.— Vedenje blaženega nasproti drugemu spolu. — Moške je sprejemal zunaj spovednice, da jim je dajal nasvete; pri ženskih pa tega ni storil. Dogodilo se je, da so se neke ženske pritožile, ker jih ni maral sprejeti. Sklicevale so se na gosпода Zveličarja, sv. Jeronima in sv. Bernardina. Blaženi pa jim dal sporočiti: „Jaz nisem ne Kristus, ne nobeden svetnik, ampak vbog grešnik, ki se moram temu primerno vesti“.

Ob času kuge v Padovi so prišle neketere gospe iz Benetek, da bi ž njim govorile. Prišle so pred samostan in zahtevale patra gvardijana. Mesto sebe jim pošlje on dva patra, da ga opravičita, da jih ne more sprejeti za pogovor. Ali gospe se ne dajo odpraviti. Terdijo, da morajo govoriti na vsak način s patrom gvardijanom. Pater Bernardin nato res pride.

In tedaj so začele: „Hotele smo vam miloščine prinesiti in jo vam osebno izročiti. V teh časih je potrebujete in ne smete je zavreči“. — „Gospe, zahvalim se vam za vašo dobrotljivost, ali za prazne pogovore nimam časa“, odverne Bernardin, se poslovil in odide v celico.

Mož, ki si je zasebno pridobil toliko spoštovanje pri ženskah, jih je mogel na leci opominjati na njih dolžnosti s tem večjo oblastjo in prostodušnostjo. Je pa tudi dosegel vspehe, katerih navaden pridigar nikaker ne bi bil.

Sklenimo to poglavje z besedami nekega pisavca življenja bl. Bernardina Feljterskega. Tako-le piše: „Drugi pridigarji z visokimi pridigami niso dosegli nobenega spreobrnjenja. Bernardinu pa je zadostovalo reči: „Skerbite za svojo dušo; ogibajte se greha; poprimite se čednosti; služite Bogu“. Ali te besede je podperl s svojim lepim zgledom in tako je genil in spreobrnil najterdovratniše grešnike“. (Simon de Marostica).

Slovenka v Egiptu.

Nauk je razumnemu zlato lepotičje in
kaker zapestnica na desni roki.

Sirah 21, 24.

(Konec).

Ne pozabi na službo božjo!

Ko si se torej docela prepričala, da je varno tvoje poštenje v službi, kamer misliš vstopiti, se takoj tudi izgovori potrebno prostost, da boš hodila vsako nedeljo in zapovedan praznik k službi božji, kedar seveda ne bo pravičnega zaderžka.

To je zopet prevažna zadeva za-te, kerščanska Slovenka v Egiptu. To je tudi povod tem versticam. Da, posvečevanje dni Gospodovih, kako potrebno in važno je za-te, Slovenka v tujini! Prepričan sem, ke bi tukajšne Slovenke v tem oziru spolnjevale to svojo kerščansko dolžnost, bi bile, če ne vse, pa vsaj večinoma vse poštene, srečne in zadovoljne Slovenke, bile bi v tolažbo in pomoč starišem in v veselje dušnim pastirjem.

Zakaj je pa ne izpolnjujejo? Ali niso bile v tem doma dovolj poučene? Ali niso hodile v cerkev ob nedeljah in zapovedanih praznikih? Seveda so hodile. Tudi dobro poučene so bile doma v dolžnostih, ki jih imamo do Boga. Zakaj jih torej ne izpolnjujejo v tujini?! Zakaj jih je v primeri sè številom (v Aleksandriji okroglo 2000 in v Kahiri okroglo 1000 Slovenk) tako malo pri slovenski službi božji, ki je ob 7. tako v Aleksandriji v cerkvi sv. Katarine, kaker v Kahiri v cerkvi sv. Jožefa? Nočem biti prestrog! Mnoge poštene in verne Slovenke res ne morejo priti k slovenski službi božji pri najboljši volji zaradi pravičnih vzrokov. Pridejo pa zato k drugim mašam in tudi v druge cerkve. To je resnica in čast, katera se jim ne more odrekati. Vender je pa, žal, tudi resnica, da je mnogo Slovenek v Egiptu, ketere ali iz malomarnosti ali pa iz strahu pred gospodarji opuščajo to veliko dolžnost, ki jo imajo do Boga. In ravno radi tega, kaker sem omenil, jim podajam te opomine, ker ta napaka se mora in tudi more odpraviti. Kako pa? Treba je le malo dobre volje, malo požrtvovalnosti! Beri torej, verna Slovenka, ki si prišla v Egipt s terdnim sklepom tudi tu verna in poštena biti, naslednje:

Dobro veš, kako moraš posvečevati dneve Gospodove, namreč, da opuščáš hlapčevska dela, da se vdeležuješ zapovedane službe božje ter opravljaš druga bogoljubna dela. Veš, kako sam Bog to zapoveduje ko pravi: „Spomni se, da boš posvečeval sobotni dan“. In „Šest dni delaj in opravlaj vsa svoja dela, sedmi dan pa je sobota Gospoda tvojega Boga; ne delaj nobenega dela, ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina“. I. Mojz. 20, 9. 10. Veš, da je od pravega posvečevanje nedelj in praznikov odvisen božji blagoslov, odvisna tvoja časna in večna sreča: zato, daj po besedi Kristusovi, Bogu, kar je božjega.

Kedar bi te torej, kerščanska Slovenka, tvoji gospodarji ne pustili k službi božji brez pravičnega vzroka, morda samo radi zločnosti ali morda celo iz sovraštva do sv. vere, tedaj jim reci serčno: „Bog je prvi Gospod, Njega moramo vsi slušati“, in pojdi mirno v cerkev. Ke bi te pa ne pustili, odpovej jim takoj službo. Zakaj, ako se bolj bojiš ljudi kot Boga in torej iz strahu pred ljudmi opustiš zapovedano službo božjo, ne ravnaš prav, ampak grešiš. Kaj je rekel apostelj Peter?

„Boga je treba bolj slušati, kakor ljudi!“ In Kristus? „Ne bojte se ljudi, ki morejo samo telo umoriti, duše pa ne morejo, temveč veliko bolj se bojte tistega, ki more dušo in telo večno pogubiti“. Ne samo, da ti gospodarji ne smejo braniti v cerkev, oni so ti v vesti dolžni dajati potrebni čas, da moreš izpolniti svoje verske dolžnosti; le kedar je v hiši res veljaven in pravičen zadržek, tedaj ostani doma in opravljaj svoje dolžnosti v hiši.

Glede posvečevanja dni Gospodovih naj zavlada mej vsemi Slovenkami v Egiptu že vendar enkrat tolikanj potrebna kerščanska serčnost in edinnost, da bo vsaka vsigdar vestno posvečevala Gospodov dan in ga nigdar ne skrunila iz dobičkarije ali napačnega strahu pred ljudmi. Neizmerne koristi bo to za vse; zato pa naj tudi brez razločka vsaka izpolnjuje to veliko dolžnost do svojega Boga in Stvarnika. „Bog ti daje šest dni in si prideržuje za-se samo en dan v tjednu, pravi sv. Krizostom, ti pa tako malo spoštuješ Boga, da mu niti tega dne ne daš celega, temveč ga oskruniš s posvetnimi opravili“. Glej, ke bi ti imela sedem kron, pa pride k tebi vbožec, ki se ti v serce smili in ti mu iz samega vsmiljenja podariš šest kron, a berač ti vzame še sedmo; ali bi ne bila to velika, črna nehvaležnost? Glej, Bog ti je izmej sedmih dni v tjednu šestero dal, enega pa je sebi prideržal; šest jih je odločil, da skerbiš za posvetno, enega odbral za svojo službo. Ako mu ti še ta dan ukradeš, ker ga ne posvečuješ, pomisli, kako gerda nehvaležnost je to.

Ako torej še količkaj spoštuješ Boga, ako še količkaj misliš rešiti svojo dušo, boš posvečevala nedeljo. — Pokaži pa tudi z lepim vedenjem v cerkvi, da si kerščanska, verna Slovenka! Ne pogovarjaj se, ne šepetaj v cerkvi! Zavedaj se vsigdar, da si v cerkvi vpricho živega Boga, ki je pričujoč v tabernakeljnu, in skazuj mu dostojno čast. Vidiš, turek si sezuje obuvale ali pa natakne še opanke, ko stopi v mošejo in kako resno se vede v njej! Ne daj se osramotiti od nevernika! Kedar prideš v cerkev, *) skaži čast Bogu, pričujočemu v zakramentu sv. R. T. s tem, da do tal poklekneš z desnim ko-

*) Pridi pa pokrita in ne gologlava, kakor te apostelj Pavel opominja: „Ženska bodi pokrita v cerkvi“, in ne imej hiše božje za navadno hišo; še k sv. obhajilu pristopajo nekatere gologlave, kako nedostojno je to!

lenom. Tudi zunaj cerkve ne postajaj v gručah z drugimi, da bi se ondi pogovarjala in smejala; s tem pač ne pokažeš olikanega, mestnega vedenja; ampak mirno pojdi na dom po končani službi božji.

Prejemaj pogosto kruh angeljski!

Če hočeš, kerščanska Slovenka, da boš pri vseh nevarnostih mej tujimi in nevernimi ljudmi ostala dobra in stanoovitna, ljubi Jezusa v zakramentu sv. R. T. in prejemaj ga vredno ter pogosto v sv. obhajilu!

Ti čutiš strasti v svojem sercu, zoper ketere se moraš bojevati neprestano. Zlasti je pa boj za sv. čistost velikokrat jako težak, in brez posebne božje pomoči ti je popolnoma nemogoče zmagati v tem boju. Saj se moraš bojevati ne samo zoper lastno hudo poželenje in satana, ampak obdana si še povsod od toliko zapeljivcev! Da ne boš, keršč. Slovenka, padla tudi ti, kaker so premnoge, veš, kje dobivaš moč in zmago v tem hudem boju: v zakramentu sv. R. T., pri sv. obhajilu boš našla to nebeško moč, po kateri se ti bodo poleggle besneče strasti in mir božji se bo naselil v tvoji duši. To si spoznala vselej, kedar si lepo pripravljena prejela sv. obhajilo.

In ti bi samo enkrat ali parkrat v letu prejela sv. obhajilo, ko se moraš noč in dan, vedno bojevati zoper tako hude strasti in skušnjave? Če hočeš, keršč. Slovenka, po zgledu svetnikov biti stanovitna in ohraniti čistost serca, prejemaj tudi po njih zgledu pogostokrat sv. obhajilo. Sv. Karolj Boro-mej je rekel sam o sebi: „Zato sem ohranil sv. čistost, ker sem vsako nedeljo in vsak praznik pristopal k mizi Gospodovi“.

Potrudi se torej, če hočeš ostati stanovitna in se zveličati, da boš po naročilu sv. očeta Pija X. pogosto prejemala sv. obhajilo. Če ti ni mogoče večkrat v tjednu, pa pridi vsako nedeljo, gotovo pa vsaj vsak mesec. „Treba je, pravijo sv. oče, da se vsakdanje sv. obhajilo množi in širi povsod, zlasti dandenes, ko se od vseh strani napada katoliška vera in življenje po njej, dandenes, ko je ljubezen do Boga in pobožnost tako nepopolna“.

Ne pozabi svoje nebeške Matere Marije!

Kaj ti pa naj rečem o češčenju, o ljubezni, ki jo imej do svoje preljube nebeške Matere Marije? Tebi ko verni Slovenki

in hčeri Marijini, ni treba še posebno priporočati, da jo ljubi in časti. Lepa in stara slovenska pesem te vnema za to ljubeznivo: „Za Bogom častimo Marijo najprej!“ Znano ti je, kaj nje svetniki, namreč, da je stanovitna ljubezen in pravo češčenje Marijino najboljše znamenje zveličanja. Saj govori Modrost, predpodoba Marijina, sama: „Jaz ljubim nje, ki mene ljubijo“. In „Kdor mene najde, najde življenje in bo prejel zveličanje od Gospoda“. Ljubi torej, keršč. Slovenka, Marijo, posebno tu v Egiptu, kjer je tudi ona bivala negdaj in priporočuj se ji z otroško ljubeznijo vsak dan, da ti ohrani čistost serca in ž njo milost božjo.

V tujini ne pozabi svoje domovine!

Če tudi si v Egiptu mej tujimi ljudmi, zavedaj se vedno, da si Slovenka, in ljubi svoj dom! Mnoge Slovenke se tu, žal, odtujijo kaker lepemu kerščanskemu življenju, tako tudi svojemu materinemu jeziku. Marisiketera, ki je tu par let, že noče več znati in govoriti svojega materinega jezika, in še zabavlja njega; ugaja ji preveč „sladka“ italijanščina. Ti nezvesta Slovenka, kako ti kliče pesem? Jaz nisem Talijanka, pa tudi ne bom, sem vneta Slovenka in ljubim svoj dom!

Kako je tudi to-le resnično! Ketera Slovenka zajde v Egiptu na kriva pota, ona se ne zmeni več za svojo sveto vero, ne za svoj materin jezik, pa tudi ne za svoje stariše in domače v domovini. One jim več ne pišejo, mnoge cela leta ne, kaker da bi ne bili njeni stariši za Bogom njeni največi dobrotniki. In stariši v domovini nič ne vedo o njih, kje so, kako živé. Kajne, keršč. Slovenka, kako je to gerdo, nehvaležno, da nekerščansko. Zato pa ne boš ti taka, ampak ti jim boš večkrat pisala; posebno godovi, novo leto in prazniki naj te spominjajo dobrot, ketere si prejela od svojih starišev. Malo pišemce, majhin dar naj pričata o neomahljivi ljubezni, s katero v svojem sercu oklepaš drazega očeta, preljubo mater!

Nevarna skušnjava,

ketera pride prej ali slej na Slovenko v Egiptu je pa o b l j u b a z a k o n a. In prva napaka toliko Slovenek je, da vse verjamejo brez premisleka. Nič ne gledajo na to, je li božja volja

ali ne, da vzamejo ravno to osebo, ampak poslušajo le svojo strast. Odtod izvira toliko nesrečnih nasledkov, toliko nesrečnih zakonov!! Veliko je v Egiptu različnih narodnosti, veliko razno-
verstnih ver. Pa v vsaki narodnosti, v vsaki veri se dobi poročena Slovenka, in še koliko! So poročene s katoličani vseh obredov, so poročene z razkolniki, protestanti, judi in celo s turki. Kako? Tako, da se Bogu smili! Prežalostni, preostudni so premnogi zgledi, da bi še nadalje o tem pisal. Zato ti rečem, keršč. Slovenka, da ne boš radi zakona nesrečna časno in večno in s teboj še drugi: poslušaj svojo vest, vbogaj sv. Cerkev, vbogaj svojega dušnega pastirja in zglesi se takoj pri njem, kedar se namerjavaš poročiti!

Še nekaj!

Ti nauki, ki si jih, draga Slovenka, brala do sedaj, merijo v prvi versti na to, da te ohranijo v tujini na pravi poti, da se ne boš prepozno kesala, zakaj si zapustila svojo domovino, na to, da boš skerbela tudi v tujini za edino potrebno in rešila svojo dušo. Rečem ti še enkrat: srečna boš časno in večno, ako jih boš izpolnjevala. Kajne, da jih boš? —

Ti imaš pa tudi telo. Tudi glede telesa ali tvojih časnih zadev ti podam nekatera navodila, pa čisto kratka; ker se cena duše nikaker ne da primerjati s ceno telesa. Telo je le hiša tvoje neumerjoče duše. Vender si dolžna tudi za telo skrbeti, da bo zdravo, da boš mogla opravljati svoje dolžnosti.

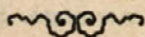
Ti si v službi. Cel teden imaš dovolj dela in opravila, včasih čez glavo, da zadovoljiš svoje gospodarje. Delo, če je tudi včasih težko in naporno, ker je kazni za greh, te varuje pred mnogimi dušnimi nevarnostmi; posebno te ne bo imel satan časa skušati, če boš pridna pri delu. Delo ti bo v veselje, ker izpolnjuješ z njim božjo voljo, obenem ti je pa tudi v telesno zdravje. Rabiti je treba telesne moči, ker kaker je ustvarjenaptica za letanje, tako je človek ustvarjen za delo. Šest dni delaj, tako je že Izraelcem ukazal Bog, sedmi dan pa počivaj. To velja tudi tebi. Kako modro je Bog vse uredil! Tudi ti si potrebna po napornem, šestdnevnem delu v nedeljo počitka, do keterega imaš tudi vso pravico. Le eno ti rečem: porabi nedeljo za počitek tako, da bo Bogu v čast in tebi v korist. Omenim, da je mnogim Slovenkam ravno nedeljski počitek bil v pogubo! Napačno so ga rabile, iskale so grešnega veselja in

razvedrila, pa so si nakopale žalost in nesrečo, ne samo sebi, ampak tudi svojim domačim! Ti jih nikar ne posnemaj! Apostelj te opominja: „Veselite se, še enkrat rečem, veselite se, pa v Gospodu!“ In glej, tudi za to je preskerbljeno za-te v Egiptu, bodisi v Aleksandriji, bodisi v Kahiri. V obeh teh mestih je društvo za Slovenke. V Aleksandriji je pri čč. slov. Šolskih sestrach društvo: „Kerščanska zveza Slovencek“; v Kahiri pa društvo „sv. Cirila in Metoda“ pri verli Slovenki Elizabeti Mrak, voditeljici zavoda sv. Elizabete. Kako lepo je videti ob nedeljah popoldne zbranih toliko poštenih Slovencek v imenovanih društvih. Tam se po domače mej seboj pogovore, tam čitajo dobre časnike in knjige, tam je preskerbljeno za pošteno razvedrilo in zabavo, tam se razlega domača pesem, tam so obvarovane grešnih priložnosti, tako nevarnih zlasti ob nedeljah popoldne.

Skerbi torej, draga Slovenka, da boš tudi ti vneta in stanovitna društvenica, tako boš tudi vedno dobra in verna Slovenka. Skušnja to poterjuje: Stanovitne društvenice so tudi poštene in vzgledne Slovenke. Nočes ostati taka tudi ti? Ti, keršč. Slovenka, si prišla v Egipt z namenom tudi tu vedno poštena ostati. Tu imaš navodila, po katerih ti bo vkljub vsem nevarnostim to mogoče, ako jih boš zvesto izpolnjevala. Skleni torej iz serca, da se hočes vedno po njih ravnati; tako boš srečna časno in večno, kaker govori Modri: „Boga se boj in derži njegove zapovedi, zakaj to je ves človek, in vse karkoli se zgodi, bodisi dobro, bodisi slabo, bo Gospodj pripravil v sodbo“.

Kahira, 1. julija 1910.

P. Benigen Snój,
slov. dušni pastir.

Iz ljubljanske moške skupščine III. reda.

Na praznik sv. apostolov Petra in Pavla je imela naša moška skupščina zopet svoj den. Po popoldanski službi božji se je napolnila dokaj prostorna tukajšna tretjeredniška dvo-

rana vnetih mož in mladeničev. Versil se je namreč četerti občni sestanek ljubljanskih tretjerednikov.

Po kratkem poročilu o poprejšnjih sestankih je govoril naš vč. P. Hugo Bren, ki nadaljuje svoje študije na vseučilišču v Freiburgu, o socijalnem pomenu tretjega reda. Vsi pričujoči so ga z veliko pazljivostjo poslušali. Ker bi znala njegova izvajanja za prezirani tretji red zbuditi več pozornosti, se je izrazila želja, naj bi se govor objavil v „Cvetju“. Govornik je želji rad ustregel in napisal, kar je povedal, sicer malo skrajšano, vendar sè vso glavno vsebino. Naj tukaj sledi:

„Tretji red je prišel pri sedanjem svetu radi raznih predsodkov tako ob kredit, da bi si jaz skoraj ne upal javno nastopiti z govorom „o socijalnem pomenu tretjega reda“. Smejali bi se mi še taki, od katerih bi kaj boljšega pričakoval, češ, ako misliš, da bodo stare ženice, in še te ne najboljše, zdravile socijalne rane, motiš se.

Pa odkod ti predsodki, ki so pripravili tretji red tako ob kredit, da ima vsako včerajšno društvo prednost pred njim, ki gleda na svojo skoro sedemstoletno slavno zgodovino? Največ je tega kriva nevednost. Svet nepozna zlatih njegovih pravil, zato ga malo ali nič ne vpoštevata pri sedanji kerščansko-socijalni organizaciji.

Ali tretji red je še vedno, oziroma bi lahko bil, če bi prišel do veljave, prva socijalna moč.

To se razvidi že iz njegovega namena, ki je: Vse h Kristusu privedi, vse v njem prenoviti. On je nekedaj prenovil razdrapano Italijo. Kar tedanji politiki in voditelji ljudstva niso zmogli, to je dosegel Frančišek. Oni so iskali vzroke razpada povsod drugod, samo tam ne, kjer so res bili. Svetovali in predpisovali so sredstva, kaker ke bi n. pr. zdravnik za serčno napako predpisal „flajšter“ na nogo. Sv. Frančišek je pa spoznal, da je vir teh žalostnih razmer v srcih, Bogu odtujenih. Zato je stopil med nje in jim zaklical poln sočutja in ljubezni: Rojaki moji! nazaj h Kristusu, pri njem in v njem boste našli mir svojim dušam in ž njim tudi družabni mir. In res, ko se je ljudstvo odzvalo temu vabilu, so se razgnali črni pogubonosni oblaki, prijetni sončni žarki so zopet posijali. To je bilo prvo prerojenje po tretjem redu. Takrat je tretji red prvič izvrstno prestal skušnjo za prvo mesto na socijalnem polju.

In denes? Ali nima več nikake moči, ker se pri naši organizaciji tako malo sliši o njem? Da bi ne imel več moči! Ali se ne rabi za isto bolezen isto zdravilo? Če je enkrat pomagalo, zakaj ne bi drugič? In bolezen je ista. Tudi sedanja doba je prepojena z brezverstvom, versko mlačnostjo in brezbriznostjo. Nasledek tega je, da ljudje,, sami se seboj nezadovoljni, postavljajo vedno nova, vedno bolj zapletena vprašanja. Socijologi, ekonomski si belijo glave z razvozlavljanjem, pa nezadovoljnost raste. Čisto umevno! Dokler ne daste tem nezadovoljnim masam vere nazaj terdne in žive, dokler jih ne pripelete nazaj v očetovo hišo, zidate na pesek Napolnite jim žepe z denarjem, da jim bodo na vseh straneh bankovci vun gledali, dajte spolnim metuljem vso prostost ljubezni, kaj mislite, da bodo srečni? Da ke bi bilo človeško serce za to ustvarjeno, pa ni! Zakoplji je v kupe denarja, zagrebi je v blato pohote, za trenutek je boš morda utešil, potem bo pa tem željneje zakopernelo po njem, ki je je za se ustvaril in tako ustvaril, da bo nesrečno in nemirno, dokler ne bo v njem počivalo. Treba je zopet Frančiška, ki bo zašlim pokazal pot iz te mlačke k studencu žive vode, ki teže v večno življenje. Ali Frančiška ni več; hočemo družega čakati? Mnogi se ozirajo proti nebu in zdihujejo: „Rosite ga nebesa, zemlja, odpri se in poženi nam moža, aposteljna, ki bo vstanovil človeškemu društvu red!“ Naj bi raje prosili: „Gospod, daj, da bomo videli!“ Bog je dober, neskončno dober; razsipe pa ne. Frančiška nam je vzel v nebesa, ali duh njegov, prenavljajoči duh ljubezni živi v njegovih ustanovah. Imamo socijalni red, delo enega prvih socijalnih reformatorjev vseh časov, vbožca asiškega. Njegova pravila so le nekak skrajšan evangelij, evangelija jedro; zato mu je tudi zagotovljen obstoj. Ko bo o marisikaterem sedanjih društev govorila le še zgodovina, ali niti ta ne, bodo Frančiškova, po duhu večno veljavna pravila narodom voditelj iz sužnosti v prosto deželo otrok božjih.

Ne! tretji red, ki ima za glasilo: „Vse h Kristusu privesi, vse v njem prenoviti“, ne zasluži zadnjega mesta; najmanj v dobi, ko svet tega najbolj potrebuje.

Naša kerščansko-socijalna organizacija se je doslej veršila brez tretjega reda; ali se bo brez njega tudi zveršila in okrepila? Mogoče! neobhodno potreben tretji red morda ni za

njeno okrepitev. Ali čemu prezirati od Boga poslano sredstvo, ki je kaker nalašč za to? Niso brez pomena besede priprostega italijanskega delavca tretjerednika Andžela Madaloso, besede, ki smo jih brali v njegovem pismu priobčenem v več italijanskih listih. „Lepo in tolažljivo je“, piše, „napredujoče razvitanje kerščansko - demokratičnih krožkov in zvez. . . . Toda še lepše in tolažljivejše bi bilo, ke bi mogli reči, da je mladina prepričana in prevzeta od vzvišenega vzora kerščanske demokracije. . . . Ali skušnja poterjuje, da o priliki kakega verskega slavlja sicer v mnogih zevre poveršno navdušenje za demokracijo, ali hitro zgine in oni se povernejo nazaj v svojo lenobo in brezbržnost“. . . . Ni brez pomena tudi mnenje slovitega švicarskega profesorja dr. F. Förster-ja, ki pravi, da obstoji resna nevarnost zlasti za mlajše socijaljne delavce v tem, da kaj radi gledajo le bolj na zunanost. V zunanjih delih za bližnjega nekako izžive ves svoj idealizem. V slavi zunanjih uspehov se potem samoljubno sončijo, pozabijo pa na lastno notranje spopolnjenje, ki je pa glavno, kar je potrebno, že radi tega, ker vse zunanje delo iz notranjosti zajema svojo najboljšo moč. Bog gleda na serce. Socijalno delo ne sme biti ločeno od globokega versko-nravnega prepričanja, ki nas znotraj očisti in zbere, predno začnemo na zunaj delati, ter nas nazadnje edino sposobne stori res pomagati bližnjemu“. To so zlati nauki, četudi iz ust protestanta. (Förster je namreč protestant, pa boljši človek, ko marisikateri katoličan).

Priagitirano navdušenje za našo sveto stvar je v resnici mnogokrat le plamen kupa slame, ki visoko zaplapola, pa v par trenutkih ni družega ko kupček črnega pepela. Ali naj bo to sad obilnega truda in skerbi? Naša skerb mora biti, zanetiti v sercih mladine ogenj, kaker ga zaneti pozimi naša kmetiška gospodinja, ki dene zvečer v peč panj, ki tli cele noč. Hočem reči ogenj moremo zanetiti, ki bo ogreval mlada, za vse sprejemljiva serca tudi v temni noči dušnih bojov, daleč proč od navdušenih tovarišev in vnetih spodbujevavcev.

Kako krasno nalogo bi imel tu tretji red sè svojim geslom: „Vse v Kristusu prenoviti“. Isto povdarjata eden naravnost, drugi sè zgledom, že imenovana Andželo Maddalozo in Förster. Pervi pravi dalje v svojem pismu: . . . „Treba da se dobro podučimo o kerščanski demokraciji. In da to lažje do-

sežemo, bi opomnil vse mladeniče, pred vsem delavce, naj se seznanijo sè sv. Frančiškom in njegovim tretjim redom. Če je bil človek na svetu, ki je postal pravi demokrat po duhu sv. evangelija, je bil sv. Frančišek. . . . Preučujmo sv. Frančiška in našli bomo v njem veliko šolo prave kerščanske demokracije. . . . Da boste pravi demokratje“ opominja tovariše, „se ne smete zadovoljiti z brezkoristnimi slovesnostmi in poveršnimi prireditvami, ki so mnogokrat le zguba časa. Treba preučevati vero in lepo živeti po nji, treba dobro spoznati sv. evangelij, podlago prave kerščanske demokracije in po teh velikih vzorih postati goreč apostelj najprej v lastni družini, v domačih krožkih, potem pa v sredi družbe, ki ima velike potrebe“.

Iz teh navdušenih besed navadnega delavca-tretjerednika se vidi, da udje tretjega reda, ki so se vživeli v njegovo vodilo in iz njega žive, niso tako brez smisla za pravo socialjno delo, kar se jim tako rado očita. Ke bi se jim posvečevalo toliko pozornosti, kaker drugim društvom, bi vspehi brez dvojbe ne zaostajali. Kje vidite ono enostransko sebičnost, ki se jim očita? Ali Andželo Muddalozo vabi svoje tovariše: „Le pod zastavo tretjega reda! Mi za durmi pridno nabirajmo odpustke, pa naj vse drugo hudič vzame?“ O ne! On jih vabi v šolo sv. Frančiška, tistega Frančiška, ki se je najprej ob strani Gospodovi napil ljubezni do njega in do bližnjega; one plemenite ljubezni, ki ga je gnala vun mej gobove na duši in telesu, mej betežne vsake verste; ki mu ni dala prej miru, dokler ni zapustil tihe Aljvernije in samotne Marije Angeljske ter šel čez morje v tabor suljtanov — za dušami.

Förster pa stavi neketerim modernim socialnim delavcem, pred vsem mestnim gospem in gospodičnam sv. Elizabeto, patrono tretjega reda, nasproti. Neketere se kaj rade po dobredelnih društvih žertvujejo za bližnjega. Toda berači se jim naj za deset korakov ne smejo približati. Drugače sv. Elizabeta! Ona, plemenitega stanu, umiva bolnikom rane in da bi premagala naradni gnjus, pije vodo izpranih ran. Seveda pravi, ni da bi jo posnemali, toda učimo se lahko od nje, da, če hočemo terpečim res pomagati, moramo odložiti vse samoljubje, da bo terpeči spoznal in občutil le usmiljeno ljubezen. . . . Vse socialno delo mora zrasti iz vsestransko poglobljene ljubezni, drugače je nekaj čisto mehaničnega: velika laž.

Taki so pravi, zreli sadovi tretjega reda, ne pa kaka opravljava klepetulja. Da bi jih bilo več, teh žlahtnih sadov! Kako jih potrebujemo! Koliko lepše vspehe bi imeli! Blagoslov božji bi zalival naše delo, ke bi ga rodila taka ljubezen do zaslepljenih bratov; če ga pa rodi strankarska strast, je le človeško delo. Otroci tega sveta, naši nasprotniki, niso slepi. Če vidijo, da je mnogim le na tem, kako bi jih podcrli in se veselili na njih razvalinah, še bolj zakerknejo svoja serca. Ako bi pa videli, da se jim bližamo kot usmiljeni samarijani, bi nas vsaj v sercu spoštovali, če bi nas njih usta klela. Ljubezen je še vedno govorila o zmagah, vsaj končni, strast o porazih.

Jaz mislim, da, prepričan sem, da red, katerega prenavljajoča moč je ljubezen in iz nje izvirajoče delo, še ne zasluzi „penziona“, najmenj v sedanji dobi.

Ranjki papež Leon XIII. svetega spomina, ni bil mož, ki bi se bil ogrel za vsako reč, kar bi se bil kedo zmisli. Njegov globoki pogled v sodobno svetovno življenje, njega potrebe in rane, bo zgodovina vedno slavila. Bog zna koliko društev in zvez se je za časa njegove plodonosne vlade ustanovilo in zopet razdružilo in razvezalo. Ni jih pozdravil ob rojstvu, ni žaloval za njimi ob smerti. Lehko bi bil tudi o 3. redu molčal. Pa ni! Sam tretjerednik z dušo in telesom, je ves gorel za njegovo razširjanje. Svojo cvetlico ga je imenoval že kot kardinalj. Kot papež ji je pridno zalival. Neštetokrat je z očetovsko skerbjo opominjal duhovnike in vernike, naj jo pridno goje, da bo razširjala svoj prijetni vonj po okuženem ozračju sprijenega sveta. Makabejce novega testamenta je imenoval tretjerednike. „Jaz pričakujem prepod svet in vspešno rast socijalnega reda, od delovanja tretjega reda“, je zagotavljal generalnemu defnitoriju oo. kapucinov. Ko je leta 1884. izdal okrožnico o framonstvu, ni vedel nasvetovati proti njemu boljšega pomočka kot je tretji red. On je poklican prvesti narode do prave prostosti, enakosti in bratovstva, ki nam ga je Kristus pridobil in sv. Frančišek tako lepo v sebi vpodobil.

Da je imel prav, pričajo besede, ki jih je govoril veliki mojster framonov Laferr, na radikalnem kongresu v Tuluzu 6. vinotoka 1904. „Bojujoča cerkev, je dejal, ima v tretjem redu dobro disciplinirano, skrivnostno, fanatično armado. Dan na dan izhaja lepo število publikacij z namenom tretji red

razširiti, izvežbati veliko število bojevnikov za Boga in jih peljati na bojno polje. Leo sam izrecno naroča duhovnikom, naj pridobe može in mladeniče za to. Ta politični in realistični papež je povedal, kaj misli: Na stran vse prepire, da se glavna akcija posreči“.

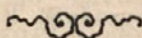
Taki spričevali sta dala tretjemu redu veliki socialjni papež Leon XIII. in veliki mojster framasonov Lafer. Oni je videl v njem najboljše sredstvo za pravi socialjni preporod sveta; ta nevarnost za svoj prevratni satanski red. Dvoje častnih diplom!

In naše javno mnenje o tretjem redu? — Izžeta že plesniva limona, brez hladilnega soka za skeleče socialjne rane, bratovščina za klepetulje, šola za opravljanje! Kaj naj rečemo na to? Kaj ne: več luči! Da, več luči! Ti predsodki morajo pasti, čas je, da padejo. Tretji red mora priti do veljave, ki jo je nekedaj imel in jo še zdaj zasluži. Postati mora mogočna križarska vojska za osvobojenje svetih templjev božjih, oškropljenih s kervjo Zveličarjevo, človeških src, ki jih ima zdaj v oblasti okrutniši sovražnik, kot saracen. Toda za to je treba mladeničev in mož. Otroška in ženska križarska vojska, ki je hotela osloboditi svete kraje, je pri vsem hvalevrednim navdušenju žalostno končala, predno je ugledala sveto mesto. Mladeniči in možje so je oslobodili. Skerbimo torej vsak po svojih močeh, da zginejo spred oči naših mladeničev in mož pošasti, ki jim zastavljajo vstop v tretji red. Če se ga niso sramovali cesarji in kralji, če se je ponižno uklonila in se še uklanja tijara in mitra, če so bili ponosni na tretjeredniški pas može svetovne slave: Mikelandželo Buonaroti, Galvani, Volta, itd., bo menda že tudi za naše može in mladeniče. Če mislijo da ne, ga niso vredni, četudi dvakrat potrebni. Drugod se že tako živahno gibljejo, v Italiji, na Francoskem, Španskem. Francozi si prizadevajo z njim zaceliti rane kulturnega boja. Italijani se ga upajo ubraniti, Španci ga upajo zmagoslavno izvojevati. Povsod novo življenje svetega navdušenja in gorečnosti. Upajmo, molimo, delajmo, da letošnji avstrijski tretjeredni shod v Inomostu tudi k nam zanese novo življenje, da bomo tudi mi dobro disceplinirana armada proti vsem sovražnikom vere in naroda v svesti si, da smo sinovi tistega, o katerem se pravi, da je bil najbolj italijan mej svetniki in najbolj svet mej italijani, globoko veren in globoko naroden“. —

Po živahni razpravi o tretjerednih zadevah so se tretjeredniki razšli polni zadovoljnosti in navdušenja za tolikanj in koristni potrebni III. red.

Mesečni shodi skupščin so posvečeni verski vzgoji. Seveda je to prvo, najpotrebniše. Toda sv. Frančišek ni bil le svetnik reformator samega sebe, ampak tudi svetnik reformator zašle sodobne družbe. Tudi njegovi posnemavci ga ne smejo gledati le v pusti duplini na Aljverniji in v samotni cerkvi Marije Angeljske v molitvi zatopljenega, gledati ga morajo tudi sredi tedanje bolne družbe polnega dejanske ljubezni. Frančišek reformator samega sebe, spada v cerkev k mesečnim shodom. Frančišek socialni reformator, na zaupne shode po odsekih. Od obeh strani ga moramo poznati, od obeh strani ga moramo posnemati. V ta namen se bomo z božjo pomočjo še večkrat sešli. Upamo, da bomo v doglednem času lahko pokazali, da ne životarimo samo, ampak, da živimo.

P. Ernest Jenko,
vodja III. reda.

Sreča.

»Na svetu boste britkost imeli«.

Jan. 16, 33.

O sreči, kako človeški rod po nji hrepeni in kako bi jo mogel doseči, se piše dandanašnji knjig brez števila. Da bi le imenitniše našeli, bi morali napolniti več strani samo z naslovi. Ke bi navodila, ki se dajejo v takih knjigah, človeka res mogla osrečiti, bi zdaj že vsi plavali v največi sreči. Ali pojdite od človeka do človeka in poprašujte: ali si srečen? navadni odgovor bo: ne! ne!

Obilica knjig o sreči nam priča torej, ne da je kedo srečo že dosegel, temuč, da jo še le išče. Iščejo jo pa že odkar svet stoji. Vže Adam jo je iskal — on seveda brez potrebe, ker je bil v raju srečen dovolj — z njegovim padcem pa je to iskanje postalo opravičeno. Človek, kateremu zemlja rodi ternje in osat, po pravici vprašuje: kako naj ternje iztrebim in osat za-dušim?

Kedor si mora v potu svojega obraza kruh služiti, je kajpada opravičen vprašati: kje je kedo, ki bi mi pot obrisal?

Ke bi se pa res našel kedo, ki bi obrisal človeku pot z njegovega obraza, ke bi bilo mogoče ternje iztrebiti in osat zadušiti, ali bi bil človek potem srečen? Na to vprašanje moramo že vso odločnostjo odgovoriti: ne in ne!

V vseh časih so bili na svetu in še vedno se najdejo ljudje, katerim se za krajšo ali daljšo dobo posreči premagati vse zapreke: ternja in osata ni na njih njivah, za kruh jim skerbe drugi; če je doma prevroče, gredo drugam; vprašanje, ali so taki ljudje srečni, pa ne zasluži niti odgovora, ker vsakdo ve, da niso; zakaj človek je že tako vstvarjen, da brez skerbi in težav ne more živeti. Zato pa taki ljudje sè zaspnim in otožnim obrazom gledajo v svet in ponavljajo — dobrega siti — sè Salomonom: „Nečimernost nečimernosti in vse je nečimernost“. Prid. 1, 2.

Kje pa je torej sreča? Na to vprašanje je odgovoril naš Gospod Jezus Kristus, ko je rekel svojim apostolom pri zadnji večerji znamenite besede: „Na svetu bote britkost imeli; ali zaupajte, jaz sem svet premagal“. Jan. 16, 33.

Ta napoved Kristusova se je na njih natančno spolnila: res so imeli na svetu vse polno britkosti, odpravljali so jih iz shodnic, preganjali in sramotili so jih in celo morili, in pri tem so se imeli za pravične. Kljub vsemu temu pa so bili aposteljni vender srečni in niso na noben način teli odstopiti od Kristusa, dasi tudi jim je ravno njih zvestoba do nebeškega učenika največ britkosti napravljal; po zgledu svojega mojstra so premagali svet, premagali tako kaker nam popisuje sv. apostelj Pavelj: „Zasramovani smo in blagoslavljam, preganjani smo in prenašamo, preklinjani smo in molimo: kaker smeti tega sveta smo postali, vseh izveržek noter do zdaj“. I. Kor. 4, 12. 13.

Čudna zmaga sicer ko smet biti zaveržen; človek bi mislil: aposteljni niso zmagali, ampak zmagani so bili in toliko drugih za njimi, ki so po njih zgledu iz ljubezni do Jezusovega nauka v smert šli. — Ali ne sè žalostnim obrazom, temuč z veseljem in mej petjem zahvaljnih pesmi so šli v smert, in če pomislimo, da je bilo takih ljudi v teku stoletji na tisoče, in tisoče, če pomislimo, da so jih celo njih preganjavci in morivci morali občudovati, potem je očitno, kedo je v resnici zmagal: kedo je bil v resnici srečen, svet, ali ti čudoviti premagovavci njegovi?

Svet zasramuje, preganja, preklinja, ti pa blagoslavlja, prenašajo, molijo. Katero dejanje je človeka vredno, katero mu je v čast: zasramovati ali blagoslavljati, preganjati ali prenašati, preklinjati ali moliti? Da brez dvojbe drugo, to bo vsak priznal, celo tisti, ki prvo dela.

Ne pest, ne orožje, ne kervava bitka, vse to ne prinese prave zmage — to je pogosto le zmaga surovosti — prava zmaga je zmaga duha nad surovim, mesenim svetom. „Zaupajte, jaz sem svet premagal“.

Ta zmaga, edino ta zmaga je pravi vir sreče. Naše meso bo pod pritiskom sveta kajpada terpelo, dano bo v železje in stiskano od vseh strani, zaničevani bomo in zasramovani, premagani bomo, ali naš duh, boljši del, ki je v nas, bo slavil večno zmago nad svetom.

Iz tega vidimo, da križi in težave naše sreče prav za prav ne morejo ovirati, da jo nasprotno še celo podpirajo, da so nam torej v redu, po katerem Bog svet vlada, celo potrebni.

„In da se po velikosti razodetij ne prevzamem, mi je dano želo v meso, angelj satanov, da me tolče. Zavaljo tega sem trikrat Gospoda prosil, da bi odstopil od mene; pa rekel mi je: dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti spopolnjuje“. II. Kor. 12, 7–9.

Te besede sv. Pavla smo zapisali sem, ker so za mnoge bogoljubne duše ravno mesene skušnjave največi križ, edini, ki jim preseda: nič jim ni za bolehavost, ne za zaničevanje, ne za pomanjkanje, vse to rade prenašajo, samo da bi ne bilo teh nadležnih skušnjav — te jih delajo nesrečne.

Take dobre duše naj po zgledu sv. Pavla Boga prosijo, da bi skušnjava od njih stopila, naj prosijo trikrat in še večkrat, ali če skušnjava kljub temu ne odstopi, to ni nesreča, ampak pogosto največja sreča, zakaj skušnja uči, da tisti ljudje, ki imajo prav mnoge in hude skušnjave, le redko zajdejo na slaba pota, kjer je pa pogosto videti ljudi, ki nimajo skoro nobenih skušnjav. Vojak se v eni sami vojski, pa naj traja tudi le par dni, več nauči, kaker pa v dolgi versti mirnih let.

(Konec prih.)

S Kitajskega.

Misijonska poročila iz pisem p. Petra Baptista Turka.

X.

(Konec).

Naj Vam še nekoliko opišem, kako sem v preteklem letu oskerboval okraj Kuan-či, kjer je nad 500 kerščenih in blizu ravno toliko družin katehumenov. Ker sem bil pa, kaker lahko spoznate iz tega dopisa, v okraju Či-švei preveč zadržan, zato za Kuan-či nisem mogel tako skrbeti kaker bi bilo potrebno, zlasti še ker sta oba okraja zelo oddaljena eden od drugega. Vender sem storil, kar je bilo le v moji moči. Skoro neprestano sem krožil od ene do druge postaje, da sem mogel opraviti vsaj predpisane letne misijone, poskerbeti za vmirajoče, sklepati zakone, nekoliko nadzorovati šole in kar je še podobnih opravkov.

Ali kljubu neprestanemu tekanju sem in tja vender le nisem mogel vsemu kaj, tako da so se mi v okraju Kuan-či pozgubili in izneverili mnogi katehumeni in se je celo mej tisti, ki so bili že kerščeni, prejšnja gorečnost ohladila. Potrebno bi bilo, da bi bil misijonar vedno mej njimi, kar pa seveda pri teh razmerah nikaker ni mogoče. Zato pa še takrat, ko pridem med nje, ni prave vnetosti in so le bolj merzli za obhajanje praznikov naše kerščanske vere.

Vse drugače je v tem oziru na postaji Či-švei, kjer se je zlasti božična slovesnost lepo obnesla; nad 66 jih le pristopilo k sv. obhajilu in 22 sem jih kerstil. Jako so se veselili tudi papirnatih jaslic, ki sem jih postavil na okrašenem aljtarju; to je bilo nekaj novega za nje in radovedno so popraševali, kaj ima pomeniti.

Ravno ta dan sem se škofovim privoljenjem za okraj Či-švei določil 13 katehistov, prav vnetih kristijanov, od katerih je po pravici upati zdatne pomoči tako v nadziranju vernih in katehumenov kaker v nabiranju novih udov pripravnih za našo sv. vero.

Zlasti pa je upati, da mi bodo šli na roko pri sv. Detinstvu, to se pravi, da mi bodo pomagali kerščevati na smert bolne paganske otroke ter zavzemati se za zaveržene dekllice.

Za taka dela kerščanskega vsmiljenja so namreč Kitajci kaj terdi in tako prepojeni z nazori in običaji paganskimi, da je le zelo, zelo težko njih serca preroditi in prekvasiti s kerščanskim duhom; v preteklem letu je bilo komaj 20 otrok v zadnji sili kerščenih in sprejetih le par sirotek, to pa kljubu temu, da jim obetam in dajem za taka dobra dela celo nagrade.

S tem bodi poročilo končano. Iž njega lahko spoznate, da sem se sè vso skerbjo potrudil, da sem Vaše mile darove porabil varčno in vestno v določene misijonske namene.

Bodi Vam na tem mestu še enkrat izrečena moja dolžna priserčna zahvala, združena sè željo: Bog Vam poverni tisočkrat!

Kaker prejšnja tako sem tudi preteklo leto opravil za Vas več sv. maš ter tudi tukajšnjim kristijanom toplo priporočal, naj za Vas molijo in darujejo sv. obhajila. Pa zahvala moja, cenjeni dobrotniki, bodi ob enem prošnja za nadaljno podporo! Saj je moj misijon tudi Vaš misijon, nikar torej ne pozabite nanj! Vaše vsmiljenje bo prinašalo nesrečnim Kitajcem mnogo dušnih koristi, nam misijonarjem veliko tolažbo, Vam pa obilo zaslužnje za večnost in božji blagoslov tudi v časnih potrebah.

Z Bogom!

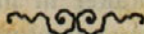
Vaš prehvaležni in preudani

Či-šve i 24. jan. 1910.

P. Peter Bapt. Turk,

Huan-se-kan.

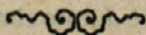
r. m. b.

Zahvala našega novega misijonarja.

Naš novi kitajski misijonar, p. Engelhard, ki smo ga zadnjič priporočili usmiljenim srcem, je že na morju. Nekaj dni je bival v Rimu, kjer se je z devet tovariši misijonarji, predstavil sv. očetu, ki so vsakemu podali misijonski križ z naročilom naj navdušeno oznanjujejo Križanega. Neposredno pred odhodom vlaka mi je naročal, naj nikar ne pozabim v »Cvetju« se zahvaliti blagim dobrotnikom, ki so se res prav darežljive izkazali. V njegovem imenu kličem vsem: Bog stotero poverni!

P. H. B.

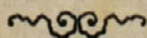

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: č. gosp. Anton Pahor, duhovnik goriške nadškofije, goreč dušni pastir in naš prav posebni prljatelj, vmerl po dolgi, hudi bolezni 17. avg. t. l. v Gorici; rajni udje III. reda skupščine goriške: Valentin (Frančišek) Luznik (rojen v Vorderbergu na Koroškem, vmerl

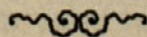
v Gorici), Terezija (Marija) Kovačič iz Avč; černiške: Katarina Remic iz Vitolj, Silvester Peršič in Andrej Ušaj oba iz Raven, Črniče; mariborske: Uršula Hribnik iz Čadrama (vmerla v Braslovčah), Martin Viher in Neža Valentič pri Svetinjah, Marija Karničnik iz Ruš, Ana Rojko, Cecilija Cabrolj in Jozefa Beranič iz Slivnice, Apolonija Šlamberger iz Hoč, Marija Ravnik in Marjeta Šlamberger iz Slov. Bistrice, Marija Purgauer, Jernej Stornik, Marija Peršon in Katarina Verčko iz Puščave, Marija Šega iz Tinj, Boštijan Klemenčič in Elizabeta Neubauer od Sv. Martina pri Vurbergu, Marija Dengg, Marija Rošer, Helena Čerček, Franc Nekrep, Alojzija Slana, Jakob Perko, Ana Ozim, Neža Eckart, Marija Majerič, Marija Koller, Johana Celerič, Elizabeta Lukas, Janez Kosel, Franc Ficko in Jozefa Celan iz Maribora, Janez Kranjc iz Vuzenice, Urša Rozman iz Hajdina, Tomaž Ules od Sv. Janža na Dravskem polju, Ana Petek od Sv. Marjete ob Pesnici, Neža Šoštarič, Marija Mavrič, Marija Žalar, Barbara Slokan, Magdalena Kugelman in Marija Smodiš iz Ljutomera, Marija Hartmann od Sv. Antona na Pohorju, Ana Oplivnik, Juri Miklavc in Marija Skočir iz Ribnice na Pohorju, Marija Ferlinc iz Marije Snežne, Marija Fras, Marija Kunač od Sv. Petra pri Mariboru, Terezija Požgan od Sv. Ilja v Slov. goricah, Jurij Fanče iz Vuhreda, Ana Vršak iz Razborja pri Slov. Gradcu, Marija Lamberger iz Cirkovic, Janez Meško iz Lankovic, Neža Majcen od Sv. Marjete niže Ptuja, Terezija Predikaka iz Majžberga, Helena Poljanec od Sv. Barbare pri Vurbergu, Andrej Hiter od Sv. Križa nad Mariborom, Marija Krojs in Marjeta Hómer iz Selnice, Elizabeta Friedauer od Sv. Vida pri Ptuju, Urša Hiržič od Sv. Ožbalta, Magdalena Repnik od Sv. Lovrenca, Jera Zadravec in Vincencij Medik od Sv. Miklavža pri Ormožu, Marjeta Richter in Ignacij Marčič od Sv. Lovrenca v Puščavi, S. M. Damijana Cikulnik, šolska sestra v Celju † 7. marca 1910, S. M. Izidora Fanel, šolska sestra v Kamnici pri Mariboru † 18. maja 1916; tretjerednik skupščine v Rodiku oče fr. Andreja Prelca, † 20. avg. po 5 mesečni hudi bolezni.

Dalje se priporoča v molitev neki mož za spreobrnjenje; nekedo, da bi bil sprejet k č. o. jezuitom.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: Jožefa Grossmann iz Radgone za prejete milosti; A. M. v Mariboru, da je srčno premagala vse ovire, ki so se ji zoperstavile pri dosegu izvoljenega stanu; nekedo za večkratno vslišanje.

Za kitajski misijon

so nadalje darovali pri nas: Kat. Spacapan: 1 K, Frančiška Faganel: 4:28 K; J. Z. iz R. 10 K; iz Gradca: 27 K za odkup in prvo hrano kit. deklince, ki naj se kersti na ime Marija.

Rimsko - frančiškanski koledar za leto 1910.

Mesec september ali kimavec.

1. četrtek: bl. Izabela, d. 2. r.; sv. Egidij op. in 12 bratov mart.
2. petek: sv. Štefan, ogerski kralj.
3. sobota: bl. Janez in Peter, m. 1. r.

4. nedelja, 16. po bink., angeljska: sv. Roza Viterbska, d. 3. r. **P. O. P. O.**
5. ponedeljek: bl. Gentilij, m. 1. r.
6. torek: prečisto Serce bl. Dev. M.
7. sredo: sv. Lovrenec Justinijan, šk.
8. četrtek: rojstvo bl. Dev. M. — **P. O. V. O.**
9. petek: bl. Serafina, vd. 2. r.
10. sobota: sv. Nikolaj Tolentinski, sp.

11. nedelja, 17. po bink.: ime Marije. **P. O.**; bl. Bonaventura Barcelonski, sp. 1. r. (kap.)
12. ponedeljek: bl. Apolinarij in tov. mart. japonski 1. in 3. r.
13. torek: sv. Veronika, d. 2. r. **P. O.**
14. sredo: povišanje sv. Križa.
15. četrtek: osmina rojstva bl. Dev. M.; sv. Nikomed, m.
16. petek: sv. Kornelij in Ciprijan, m.

17. sobota: vtisnjenje ran sv. Frančiška. **P. O. V. O.**

18. nedelja, 18. po bink.: Mati Božja 7 žalosti; sv. Jožef Kupertinski, sp. 1. r. (kvat.) **P. O.**
19. ponedeljek: sv. Januarij in drugi m.
20. torek: sv. Evstahij in drugi m.
21. sredo (kvaterna): sv. Matevž, ap. ev.
22. četrtek: sv. Tomaž Vilanovski, šk.
23. petek (kvaterni): najdenje trupla sv. Klare; sv. Tekla, d. m.
24. sobota (kvaterna): sv. Pacifik, sp. 1. r. **P. O.**

25. nedelja, 19. po bink.: bl. dev. Marija odkupljenja jetnikov.
26. ponedeljek: bl. Lucija Kalatajronska, d. 3. r.; sv. Ciprijan in Justina, m.
27. torek: sv. Elžearij, sp. 3. r. **P. O.**
28. sredo: bl. Bernardin Feljterski, sp. 1. r.
29. četrtek: sv. Mihael arhangelj, **P. O.**
30. petek: sv. Hijeronim, c. u.

V začetku tega meseca ima naša redovna okrajina pod predsedništvom vesoljnega poglavarja reda tako imenovani kapiteli, t. j. posvetovanje o redovnih zadevah in volitve novih predstojnikov. Tudi našim tretjerednikom, ki se jih bo to koliker toliko tudi tikalo, priporočamo, naj molijo, da bi se vse srečno zveršilo. Glavni dan volitev je v sredo, 7. t. m.

To bi bilo torej po naše tako :

I. 1. Pridi, duh svetosti vse,
Z néba visokosti se
Žarek tvoje luči vlij!	III. 5. O svetlost preblažena,
Polni serc najgloblja dna
Vsem, ki tvoji verni smo!
2. Pridi, o oče vbožnikov,
Darovavec vseh darov,
Pridi serc svetloba ti!	6. Brez božanstva tvojega
Ni v človeku dobrega,
Ni, kar ne bi škodilo.
II. 3. Tolažnik najboljši nam,
Sladkomili gost dušam,
Sladko osvežilo ti!	IV. 7. Peri, kar nečistega,
Moči, kar je suhega,
Celi, kar je ranjeno!
4. V trudu ti počitni mir,
V znoju ti hladila vir,
V joku potešilo ti!	8. Vpogni, kar okornega,
Topli, kar je merzlega,
Verni, kar je s poti šlo!
V. 9. Vsem, ki tvoji verni smo,
Terdno v té zaupamo,
Daj darov sedmero nam!	
10. Daj zasluge čednosti,
Daj izhod pravičnosti,
Daj veselje večno tam!	

Kedor bi primeril to popravo s prevodom, kakor stoji na ome-njenem mestu XX. t. „Cvetja“, bo lahko verjel, da nisem hud, ker se je tisti prevod v novejšem izdanju listka „Bratovščine sv. Duha“ in torej tudi v knjigi „Pridi Sv. Duh“ nadomestil sè starišim, ki se za-čenja z besedami „Pridi, sv. Duh vladar!“ — dasiravno s tem no-čem reči, da je stari prevod boljši ali sploh dober. V resnici je sla-boten tako glede na obliko kakor na izražanje misli.

Kar se oblike tiče, zahteva najprej mera tega himna v latinščini brez izjeme na prvem zlogu druge dipodije glavni povdarek; prva dipodija ga more imeti na tretjem namestu na prvem, druga pa ni-kakor ne. Tega bi se bilo deržati tudi v prevodu, če hočemo imeti isti ritem. Ne pravim, da bi poslednji zlog teh verzov sploh ne smel biti naglašen ali dolg, le to je potrebno, da ni močnejše naglašen ko oni, ki ima glavni povdarek. Verz „Pošlji svoje luči žar“ je dober, ker zahteva misel na zlogu „lu“ močnejši povdarek kakor na besedi „žar“. Ni pa dober verz „Pridi sveti Duh vladar“, ker je tu glavni povdarek na poslednji besedi, t. j. na zlogu „-dar“. Tako so rit-mično slabi tudi verzi: „Pridi ogenj svetli src“. „In hladilo pre-sladko“. „Jokajočim tolažnik“. „Oj napolni jim srca“. (Tu si je do-volil prevajavec obliko „srcâ“, kar je le gen. sing. namestu „sŕca“, kar je v plur. acc. edino pravo.) „Nič v človeku ne velja“. „Vse okorno pripogni“ („pripogni“ bi bilo po dolenski izreki prav, ali splošno se govori „pripógni“; dóbrega verza pa ne da ne to ne ono). „Kar je mrzlega, ogrej“. (Razen pomanjkanja povdarka na predzad-njem zlogu, kazi neketere teh verzov nekoliko tudi hiat).

Tudi glede na rime je stari prevod nedoveršen; le prva dva verza vsake kitice se vjemata mej sabo, tretji ostane samec. In rime niso vse dobre: „revežev“ in „daröv“ ni rima; če pa smemo brati „revežov“, zakaj bi ne smeli pisati tako? Ali ta zoperna beseda tu-

jega korena in slaboglasne končnice naj bi se vender ne vrivala celo v pesmi in naj bi ne spodrivala domačih: „vbogi“, „vbožec“, „vbožček“, „vbožnik“ (poslednja oblika sicer ni navadna, ali opravičena je poleg „vbožec“, kaker „svetnik“ poleg „svetec“). Slabe rime so nadalje „britkost“ (gen. pl. namestu „britkosti“) in „gost“, „blažena“ in „srcâ“, „tvojega“ in „veljâ“. Dobro rimo dela le dolg z dolgim, kratek s kratkim zlogom. Kratek nenaglašen samoglasnik more stati v rimi le s kratkim, ne pa z dolgim in celo povdarjenim. Kako se morejo verstiti kratke nenaglašene rime z naglašeni in dolgimi smo pokazali pred 30 leti v prevodih dveh cerkvenih himnov v 1. in 10. zvezku I. tečaja „Cvetja“. Seveda tega tedaj naši cerkveni pesniki niso opazili in zdaj pač komaj kedo ve za tisti poskušnji. Zato nam bodi dovoljeno bravce, katerim je kaj za napredek pesniške tehnike v naši slovenščini, naravnost opozoriti na nje. Toliko glede oblike.

Glejmo zdaj, ali so pa vsaj misli izvirnika v starem prevodu bolje izražene ko v našem? Brez dvojbe ne! V prvem verzu stoji tam beseda „vladar“, da se mera izpolni in rima dobi na „žar“. Ali da bi Sv. Duha ko vladarja klicali, naj pride, to ni videti prav primerno, ker mora biti ko vladar povsod. Po pravici pa ga kličemo po obljubah Kristusovih, naj pride ko duh resnice in vse svetosti ter vlije žarek svoje luči v naša serca in nas obdari s svojimi darovi. — „Lumen cordium“ je pač tudi bolje prevedeno sè „serc svetloba“, ko z „ogenj svetli src“. Tu namreč ni govorjenje o gorečnosti, temuč o razsvetljenju čutov, potem ko smo v prvih treh verzih prosili zlasti razsvetljenja uma.

V naslednjih dveh tercinah stoje v starem prevodu besede „tolažnik“ in „mili“ po dvakrat, kar v dobrem slogu ne gre. Tudi „hladilo“ in „hlada“ stoji preblizu vkup. — „O lux beatissima“ ni dobro prevedeno z „Luč bliščeča, blažena“. Prav za prav je „lux“ „svetloba“ ali „svetlost“, ne „luč“; potem pa „bliščeča“ luč očem ni prijetna, ta pridevek torej tu ni na svojem mestu, ker je očitno v nasprotju z besedo „beatissima“. „Beatissima“ je umeti namreč gotovo v aktivnem pomenu, kaker semtertja že pri starih klasiških pesnikih: ki blaži, ki je torej prijetna.

Namestu „Vsem, ki tvoji verni so“ je prav „verni smo“, ker ta, ki to moli ali poje, gotovo tudi sebe misli.

„Nič v človeku (č v čl skupaj je preterdo!) ne velja, Ni v njem najti dobrega“ — to sta jako prozaična verza.

„Ti izmij nečisto vse in operi madeže“. „Oprani madeži“ so pač menda še zmirom madeži. Moglo bi se reči izperi madeže, ali v izvirniku stoji „riga, quod est aridum“ in to se pravi: „moči, kar je suhega“.

Vse to in še semtertja kaj bi se dalo očitati staremu prevodu. Seveda bi se tudi v našem vtegnil kedo spotikati nad tem ali onem, pa mislim, da po pravici ne. Upam, na vsak način, da je tako povglajenosti oblike, kaker po natančnosti besedila vreden, da bi se sprejel v molitevne knjige in ne nadomeščal vnovič sè starimi.

